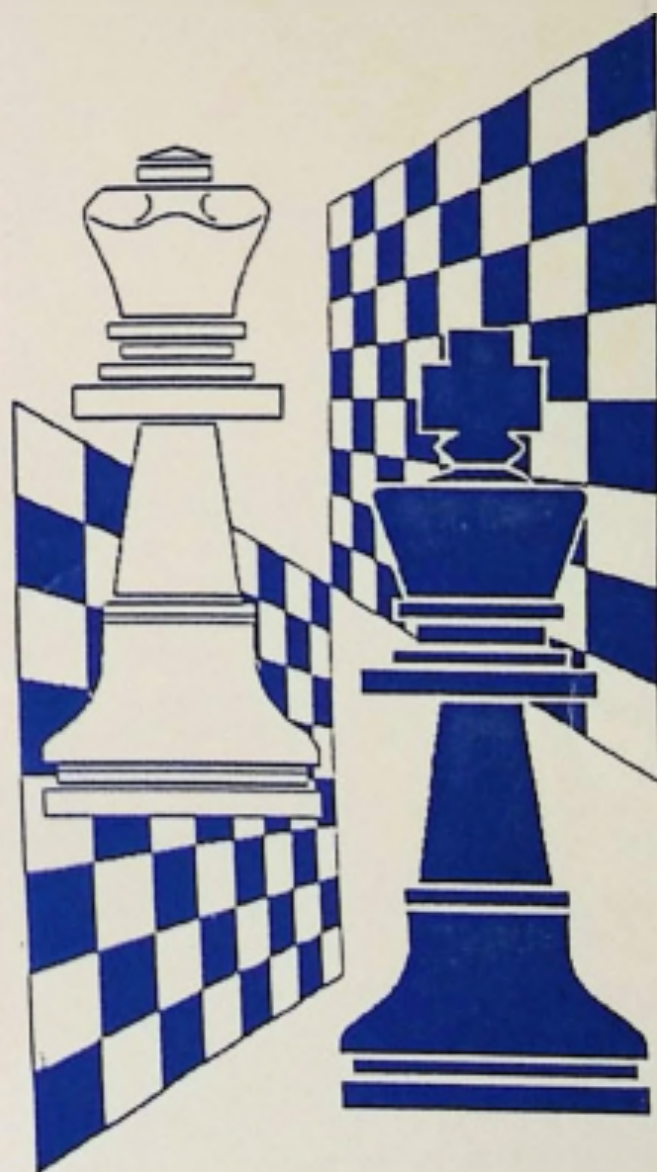


Clubblad

S t a u n t o n

c
h
a
a
k
g
e
z
e
l
s
c
h
a
p



20^e jaargang nr. 4
MAART 2004

www.sgstanton.nl

Inhoudsopgave.	Pagina
Bestuurssamenstelling	2
Schaakkalender	
Van de redactie. Bestuursmededelingen / Diversen	
NOSBO competitie en standen	
Uit de media	
Uit Staunton's historie. Twee KNSB 50-plussers in hun glorie tijd	
KNSB – en NOSBO beker.	
Een kleine variatie op een bekend thema	
Een dagje Wijk-aan-Zee	
Partijen en partijfragmenten	
Stand interne competitie	
Oplossingen Marsopgaven	
Marsopgaven.	

Bestuurssamenstelling en speellokaal

Voorzitter	B.Koole	L.Henriëttestraat 42 A
Secretaris	P.H.Wilhelm	Noorderstraat 17, Hooge
Penningmeester	T.F.Ebels	H.Swarthlaan 116
GIRO 967038 t.n.v. penningm.	Staunton	Groningen
Jeugdleider	B.Koole	Louise Henriëttestraat 4
Redacteur/materiaalcommissaris	P.R.Dijkhuis	Westerse Drift 68, Harc
Speellokaal	De Helpen	Groenesteinlaan 16

Internet adres: www.sgstaunton.nl

E-mail adres; redac

Jaarcontr. Senioren: € 72. Gastleden: € 43. Studenten: €55. Jeugdleden:

Schaakkalender.

Zaterdag	10	maart	NOSBO snelschaakkampioenschap
Maandag	15	maart	Staunton 1 – Assen
Maandag	22	maart	Staunton 2 – Unitas 5
Dinsdag	23	maart	Delfzijl – Staunton 3
Vrijdag	2	april	Spaski's – Staunton
Zaterdag	10	april	Eemsmond toernooi Delfzijl
Maandag	19	april	Z! 2 – Staunton 2
Maandag	19	april	Staunton 3 - Middelstum
	23-25	april	Weekend toernooi S.C.Groningen
Maandag	10	mei	Staunton 1 – van der Linde

pagina 4.

Wessels meende, evenals Bunt indertijd, zeker te weten dat H.J. Wolhuis een broer was van de beruchte Jan Aksel. Ze leken ook op elkaar, zei hij. Toen ik voorzichtig bij zijn dochter daar naar informeerde, merkte ze nogal haastig op dat haar vader wel een broer had, maar dat deze jong naar Amerika was vertrokken. Ik had mijn twijfels. Het kan natuurlijk worden uitgezocht maar dat moeten volgende generaties maar doen indien daaraan behoefte bestaat. Poppe Dijkhuis.

Van de redactie.

Veel externe wedstrijden in de afgelopen periode, zowel voor de NOSBO competitie als voor de KNSB – en NOSBO beker. De bekersuccessen bleven wat achter bij die van het vorig jaar maar ook dit nadeel heeft zijn voordeel zoals de penningmeester zal beamen. Het eerste team ligt op koers richting KNSB maar overtuigend gaat het allemaal niet. Het ziet er steeds meer naar uit dat er van de Spasski's moet worden gewonnen anders wordt het meest constante team, Groningen 4 de lachende derde. Voor het 2^e team dat aan het eind van het jaar nog volop in de running was voor promotie, is het seizoen voorbij. Twee minimale nederlagen en een eindklassering als een goede middenmoter is nu de bestemming geworden. Het 3^e team blijkt ondanks goede verwachtingen nog niet goed te kunnen meedraaien in de één na laagste klasse maar er nog een goede kans om aan degradatie te ontsnappen.

Het volgende nummer verschijnt maandag 3 mei. Kopij inleveren uiterlijk maandag 26 april.

Bestuursmededelingen.

Idema en Van Steenis FIDE-meester.

Het Staunton bestuur deelt tot zijn groot genoegen mee dat zijn leden Idema en Van Steenis zijn benoemd tot FIDE-MEESTER. Het bestuur heeft zich na de benoeming van de Unitas leden Pel en Rubingh tot FIDE-meester, waarover in het vorige nummer is bericht, in verbinding gesteld met Koos Stolk van het Bonds bureau – zelf in de race voor de titel FIDE-arbiter - om details te vernemen over de criteria die gelden voor de toekenning van deze titel. Hij heeft bevestigd dat de titel wordt verleend aan iedereen die op een tijdstip in het verleden een rating heeft gehad boven de 2300. Als begindatum geldt 1 januari 1960 waarbij voor de berekening van de rating in de periode 1960-1970 een speciaal hiervoor ontwikkeld ELO-retrograde computerprogramma wordt gebruikt. Daaruit is gebleken dat Van Steenis na zijn remise tegen Kramer in de hoofdklasse KNSB competitiewedstrijd Philidor-Staunton in het seizoen 1959-1960 de gehele maand april een rating heeft gehad van 2308. Het programma concludeerde ook dat Idema die reeds houder is van de titel correspondentie-grootmeester, na zijn 3^e plaats in het kersttoernooi 1967 van Sankt-Moritz tot medio februari 1968 een rating heeft gehad van 2303. Oorspronkelijk was het de bedoeling om een bescheiden hulding te organiseren op zaterdag 27 maart a.s. na afloop van de KNSB-kraker Groningen-Unitas maar gezien de enigszins gespannen verhouding tussen beide verenigingen gaf Unitas er de voorkeur aan dit te doen 5 dagen later op hun clubavond om 19.30 uur in de foyer van het Denksportencentrum. De vier prille FIDE-meesters zullen daar dan recipiëren en uiteraard worden leden en donateurs van Staunton alsmede vrienden en bekenden uitgenodigd om daarbij aanwezig te zijn! Het spreekt vanzelf dat in dit nummer ook in schaaktechnische zin aandacht aan de prestaties van onze twee FIDE-meesters wordt geschonken en niet toevallig juist uit de tijd dat zij hun top bereikten. Zie hiervoor de middenpagina van dit nummer!

Leo Damen verdedigt snelschaaktitel met succes.

In de finale groep won hij overtuigend met 6½ uit 9 voor Yeb Blom, Theo Ebels en Joop Hummel met 5 en een zeer eervolle 5^e plaats voor Henk Davids met 4½. De tweede groep werd gewonnen door Gerard de Wit met 5½ uit 8, gevolgd door Cormehic en van Steenis met 4½. Gelukkig was er geen barrage nodig want ook nu was het al nachtwerk en daarover zullen we ons op de volgende ALV toch eens moeten beraden. Er zijn nu eenmaal leden die het liefst niets anders willen dan schaken van vroeg tot laat maar voor de pauze 3x groepjes van 4 en dan een finale 10-kamp is te veel. Dan moet wegens het late uur de prijsuitreiking worden afgeraffeld en blijft er van enig gezelligheidsaspect erg weinig over en dat mag één avond per jaar toch wel extra aandacht krijgen.

Universitaire onderscheiding voor mevr. Jorinde Tangarifé Ramirez – Klungers.

Broerstraat 5, het periodiek van afgestudeerden aan de RUG, bericht dat aan de pedagoge Jorinde Klungers een eervolle onderscheiding is verleend voor haar scriptie *De jongens van Alalay* dat gaat over de leefwereld van voormalige straatjongens in Bolivia. Voor haar onderzoek werkte zij een half jaar in Alalay. Bovendien wordt melding gemaakt van het feit dat zij bezig is een boek te schrijven over *Alcohol en Opvoeding* dat in 2004 zal verschijnen.

De toekomst van het clubblad

S.C.Groningen kondigde aan dat men in de toekomst het clubblad ook per e-mail kan ontvangen. Nu bij ons na 15 jaar een nieuw tijdperk begint is dat een extra reden om ons op de toekomstige informatievoorziening te bezinnen want mijn vertrek komt op een moment dat toch zeer veel leden zullen beschikken over internet. Ik merk b.v. dat ik steeds meer gebruik maak van websites (Staunton en NOSBO) voor wedstrijdverslagen en uitslagen. Voor de hand ligt iets als een commissie *in- en externe publiciteit* waarbij in ieder geval 4x per jaar een "écht" clubblad blijft verschijnen, dit ook conform de reglementen, waarvan één aan het begin van het seizoen (agenda ALV) en één aan het eind van het seizoen met eindstanden etc. Het bestuur houdt zich er mee bezig, zal op de komende jaarvergadering met voorstellen komen maar suggesties van de leden zijn uiteraard zeer welkom. (redacteur)

Ratings. Vier Staunton leden bij de sterkste 100 van de NOSBO.

Per 1 februari is een nieuwe ratinglijst verschenen. Op de NOSBO website worden de eerste 100 van de NOSBO genoemd. De hoogste rating is voor Tiviakov, (2600) en no. 100 heeft een rating van 1940. Op de lijst komen vier Staunton leden voor en dat is natuurlijk wat mager maar Haren komt ook niet verder dan vijf en dat moge een kleine troost zijn. Yeb Blom voert onze lijst aan met 2045, gevolgd door Gonzalo Tangarifé, (1990) Enno Scheffler (1980) en Leo Damen (1952).

Uit Staunton's historie. Overdracht archief van H.J.Wolthuis.

H.J.Wolthuis was secretaris van het toernooi-comité ten tijde van het Staunton-toernooi in 1946. Dat betekende dat hij één van degenen was die persoonlijk door Prins werden aangesproken en gedagvaard. Zijn dochter heeft de correspondentie uit die tijd aan ons overhandigd en daarbij zijn enkele documenten die nog niet in ons bezit waren. In een volgend nummer komen we daarop terug. Zij vertelde ook dat haar vader geen familie is van de "foute" Wolthuis waarover twee jaar geleden is bericht. Ook is hij geen familie van een sterke schaker van die naam die lange tijd speelde bij het VAS in Amsterdam.

Spelregels. Rectificatie.

In het vorige nummer werd opgemerkt dat spelregels in de praktijk niet altijd kunnen worden opgevolgd waarbij als voorbeeld werd genoemd dat je in tijdnood wel eens een omgekeerde toren bij promotie tot dame moet gebruiken al is dat reglementair niet toegestaan. Johan Zwanepol wijst er echter in een latere beschouwing over spelregels in EN PASSANT terecht op dat een speler in zo'n geval de klok stil mag zetten en eisen dat de wedstrijdleider naar zijn bord komt om hem van het gewenste promotiestuk te voorzien.

NOSBO competitie.

Staunton 1 blijft op koers. Twee overwinningen van verschillend kaliber.

Staunton 1 – Haren 2 5½ - 2½

Ook een op oorlogssterkte aangetreden Haren 2 –zelfs Evert Janse (lang niet gezien) was opgetrommeld - kreeg geen kans om ons een matchpunt of meer te ontnemen. Zonder Gonzalo ging het eigenlijk boven verwachting. Vrij vroeg op de avond was het al 3-0 door overwinningen van Leo, Yeb en Bram Kruisinga. De laatste speelde tegen dezelfde tegenstander als een week eerder voor de NOSBO beker en volgens de berichten ook ongeveer dezelfde partij. Ook Bauke won overtuigend, een aardige opsteker na zijn mislukt Harmonie toernooi en de tegenstander Merlijn Otte zal toch dit jaar wel in de buurt van het NOSBO jeugdschaakkampioenschap komen. Menno verloor weer maar nu als laatste toen de wedstrijd reeds gestreden was en hij eerder in de partij zeker een half punt had kunnen scoren. Nu ging hij in de laatste minuut van de uitvluggerfase onderuit en daar kun je het op onze leeftijd beter niet op aan laten komen. Met de vlag klimmende kwam hij zelfs tot Lelxe4. Ook Jan van der Ploeg kwam in die fase terecht maar bij het afbreken was de nul reeds onontkoombaar. Het vorig jaar nog overwinnaar in een spannende partij tegen leeftijdgenoot Michiel Delleman (zie het mei-nummer 2003) kreeg hij nu gedecideerd klop.

T.F.Ebels – E.Vos	1-0	B.Koole – M.Otte	1-0
Y.H.Blom – B.Romijn	1-0	J.v.d.Ploeg – M.Delleman	0-1
L.J.Damen – P.Ernst	1-0	P.W.Mulder – P.S.Hasper	½-½
M.van Steenis – J.E.Janse	0-1	B.Kruisinga – A.A.Tettero	1-0

Roden – Staunton 3½-4½.

Met vrijwel dezelfde ploeg als tegen Haren 2 togen we naar Roden, hekkensluiter na forse nederlagen tegen Haren 2, Groningen 4 en Assen. Slechts van der Linde won met 4½-3½ en wij demonstreerden er onze kwetsbaarheid door ook met de kleinste cijfers te winnen. Het pluspunt was dat de overwinning uiteindelijk niet in gevaar is geweest. Een gedegen overwinning van Yeb en een dito nederlaag van Marijn die al in de opening een kwaliteit verloor zetten de toon. Ook Bauke kon zijn goede optreden tegen Haren geen vervolg geven, daarentegen behoorde Menno deze keer eens weer bij de winnaars. Bij de tijdcontrole hadden Theo, Leo en Piet de betere stellingen, Leo wist dat te verzilveren en toen waren twee halfjes voldoende voor de twee matchpunten.

G.Battjes - T.F.Ebels	½-½	P.v.d.Velde - M.van Steenis	0-1
T.Visser - Y.H.Blom	0-1	H.van Bommel - P.W.Mulder	½-½
D.Dalmolen - L.F.Damen	0-1	J.Teensma - B.Kruisinga	½-½
R.Matulesy - B.Koole	1-0	R.Frieswijk - M.Swemmer	1-0

Ten Boer – Staunton 2 4½-3½. Van kampioenskandidaat terug naar a.s.middenmoter?!

Verliezen van Ten Boer, dat mag met een viertal voor de beker maar met een behoorlijk achttal is het toch wel een afgang. Het vorig jaar nog 4-4, twee jaar geleden verloren Piet en Poppe aan de eerste twee borden waaraan dezelfde tegenstanders zaten, Bram verloor toen ook maar Lührman, Zeevaarder, D.Hummel, Hovius en Dijkstra gaven geen halfje meer af en zorgden voor twee matchpunten en dan nu geen enkel matchpunt terwijl de eerste twee borden nu samen een vol punt inbrachten en daarmee de rest toch de relatief eenvoudige opdracht meegaven om 3½ punt te scoren, zo leek het althans. Aan het eerste bord herhaalde

Henk Seijen de opening waarmee hij kort geleden een partij van deze tegenstander had gewonnen. Najdorf Siciliaans, met Le3, Dd2, 0-0-0, f3 en oprukken met de g- en h-pion, tegenwoordig zeer populair, ook in het afgelopen toernooi in Wijk aan Zee. Toch merkwaardig, de Draak, de Scheveninger, de Najdorf, allemaal worden ze tegenwoordig op dezelfde manier bestreden. Weinig schaakstrategie, zeer ingewikkeld spel, de geluksfactor is wel erg groot en wij zijn geen Anands om dat alles te berekenen. In ieder geval kwam het winstpunt nu bij de zwartspeler terecht. Aan bord 2 had Poppe Dijkhuis in een klassieke koningsindier - een jaar geleden zeer treffend beschreven door Bauke Koole aan de hand van een fysieke demonstratie van wijlen Jannes van der Wal - de hele partij de leiding, wit deed niets anders dan zijn koningsstelling verdedigen met veel gebruik van tijd maar kreeg na ruim 30 zetten een goede tegenkans. Op het hoogtepunt kwam er opeens een vriendelijke meneer langs, nam de klok in zijn handen en zei: *ik zet de klokken even een kwartier terug*. Mijn tegenstander die het vorig jaar ook al wat moeite had met verlies-verwerking na zijn nederlaag tegen Leo Damen begon de man uit te foeteren, ik was wat verbaasd, zag dat er 38 zetten waren gedaan en had even tijd nodig om te beseffen dat de wedstrijdleader mij onbedoeld impliciet tot winnaar van de partij had uitgeroepen wegens tijdsoverschrijding. Bram bedierf de feestvreugde. In de verlenging had hij goede winstkansen maar hij ging zijn tegenstander onnodig opjagen en gaf een vol stuk weg. De andere tegenvaller was het onnodige verlies van Cormehic die in ieder geval een half punt voor het oprapen had. In de middenmoot kwamen drie halfjes tot stand, ook een beetje tegenvallend en daarmee bleven de matchpunten in Ten Boer. De gedegen winst aan het laatste bord aan het slot van de avond kon daar niets meer aan veranderen.

R.C.Kroon – H.G.Seijen 1-0
K.Dijkhuizen – P.R.Dijkhuis 0-1
J.A.Pilon – B.Kruisinga 1-0
P.A.Prins – P.H.Wilhelm ½-½

P.J.Beetsma – R. ter Steeg ½-½
J.Kroon – M.Swemmer ½-½
B.Michel – Z.Cormelic 1-0
W.van Dijken – R.Popken 0-1

Staunton 2 – Lewenborg 2 3½-4½ Definitief afgehaakt voor promotie.

Staunton 1 en 2 spelen in opeenvolgende klassen in de NOSBO. Dat is bij Lewenborg totaal anders. NOSBO promotieklasse en 2 KNSB klassen is het verschil. Aan de hoge borden kwamen ze met sterke spelers al liet Bram het deze keer wel erg zitten. Zowel hij als Ronald ter Steeg hebben moeite met de zwarte stukken, speciaal tegen e4 openingen. De drie nullen aan de top konden helaas niet worden gecompenseerd. De winstpoging van Poppe was tegen de achtergrond van de verliespunten die we al hadden te rechtvaardigen en dan kan het wel eens verkeerd uitpakken.

H.G.Seijen – F.J.Wehekamp 0-1
P.R.Dijkhuis – J.W.van Veen 0-1
B.Kruisinga – F.Borganzany 0-1
P.H.Wilhelm – R.Bons 1-0

R.J.ter Steeg – K.Middeljans 0-1
M.Swemmer – T.Hertig ½-½
Z.Cormelic – J.Schut 1-0
R.Popken – J.Jans 1-0

Haren 4 – Staunton 3 2-6

Haren 4 had ook nog geen wedstrijd gewonnen en om niet te degraderen moest er nu in ieder geval worden. Dat bleek geen probleem en daarmee was dit het begin van een serie van vier overwinningen – 2 in de competitie en 2 in de beker – op teams van Haren.

M.Hemmes – J. Hollander 1-0
B.Kroonenberghs – J.Dijkstra 0-1
K.Beukema – J.Hettinga 0-1
V.van Wijk – J.J.A. Mooij 1-0

J.v.d.Minne – A.Terpstra 0-1
T.Hiemstra – J.A.Hovius 0-1
M.Delleman – U.Groeneveld 0-1
R.van Hemmen – R.J.Jacobs 0-1

Staunton 3 – Roden 2 3-5.

In deze wedstrijd moesten nog twee matchpunten gepakt worden om een goede kans te hebben op klassebehoud want uit het nog resterende programma tegen Appingedam, Delfzijl en Middelstum mag slechts tegen Delfzijl op matchpunten gehoopt worden. Het begin was alleszins hoopgevend want aan het 2^e en 5^e bord sloegen de tegenstanders aan het offeren, tegen Rein Wessels zelfs een looper op f7, en dat zag er allemaal weinig belovend uit en leverde ons in eerste termijn de verwachte 2 matchpunten op. Helaas ging het aan de eerste twee borden anders. Daar kregen we weinig kans. In de onderste helft kwamen we niet verder dan twee halfjes aan de borden 7 en 8. Een gemiste kans om ons in veiligheid te brengen.

J.Hollander – W.Romeijners	0-1	J.Hettinga – F.Jager	0-1
J.Dijkstra – H.Endema	0-1	U.Groeneveld – A.Bakker	0-1
R.J.Wessels – J.P.Kakes	1-0	T.Westermann – S.Winter	½-½
A.Terpstra – G.E.Willems	1-0	J.Schlunke – J.J.Vonk	½-½

Damster S.C. – Staunton 3 5-3

Een eervolle nederlaag die nog perspectieven biedt op klassebehoud want deze tegenstander is aanzienlijk sterker dan Delfzijl waar we 23 maart, eveneens uit, tegen spelen en met een sterke opstelling moeten kunnen winnen. Vooral de 1½ punt die aan de eerste vier borden werden behaald geven reden tot optimisme. De stand maakt duidelijk dat we met een overwinning dicht bij klassebehoud zijn al moet Delfzijl nog tegen het zwakke Haren 4 en wij tegen Middelstum. De individuele uitslagen:

A.Steenhuizen – J.Dijkstra	1-0	B.H.Kuiper – T.Westermann	1-0
A.C.Verhoog – J.Hollander	½-½	A.Zomerman – T.Rellum	0-1
W.P.Vos – A.Terpstra	½-½	B.Noordhuis – J.Schlunke	½-½
A.Schuitema – J.Hovius	½-½	B.G.Keizer – R.Jacobs	1-0

PROMOTIEKLASSE Stand na 6 ronden.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	m.p.	b.p.
1	Staunton 1	xxx	4½		5½		7	4		4½	4½	11	30
2	Groningen 4	3½	xxx	5½		5	5			5½	5	10	29½
3	Spasski's		2½	xxx	5½	4		5		5½	5½	9	27½
4	Haren 2	2½		2½	xxx	6½	4½		6		6	8	28
5	Assen		3	4	1½	xxx		6	4		5½	6	24
6	Z!	1	3		3½		xxx	4½	5	4½		6	21½
7	Kasteel	4		3		2	3½	xxx	5	5		5	22½
8	v.d.Linde				2	2½	3	3	xxx		4	4½	20½
9	HSP	3½	2½	3			3½	3	4	xxx		1	19½
10	Roden	3½	3	2½	2	2½			3½		xxx	0	17

Klasse 1A. Stand na 5 ronden.

Unitas 5	9	25
Lewenborg 2	8	25½
Bedum	7	21
Ten Boer	6	19
Staunton 2	5	23
Groningen 5	2	18½
Veendam	2	18
Z! 2	1	10

Klasse 2 A. Stand na 5 ronden.

DSC	9	27
Middelstum	9	24½
Leek	8	28½
Groningen 7	6	22
Roden 2	4	18½
Staunton 3	2	16½
Delfzijl	2	14½
Haren 4	0	9½

Uit de media.

Schaakclub Groningen geeft Nieuwsbrief uit.

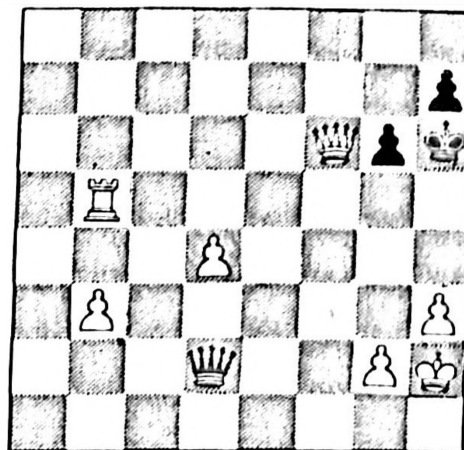
In het eerste clubblad van het nieuwe jaar zat een inlegvel getiteld: *Nieuwsbrief Groningen 1*. Meegedeeld wordt dat Groningen 1 mogelijk wordt gemaakt door Schaakvrienden Groningen, Café de Bres, Jan van der Helm Belastingadviseur, LutherBach reizen. Deze sponsors moeten o.a. Tiviakov, Ligterink, Brenninkmeijer en Yge Visser betalen. Melding wordt gemaakt van het feit dat deze leden qua rating behoren tot de top-50 van Nederland! Nu tref je deze professionals zelden aan op een clubavond maar laten we niet al te zuur doen; iedere club heeft idolen en/of iconen nodig en wat voor ons het roemrijk verleden is, is voor S.C.Groningen de meesterklasse. Een beetje tegenvallend is wel dat Erik Hoeksema kennelijk niet meer tot de top-50 behoort. De Nieuwsbrief laat verder weten dat de 20-jarige vriendin van Tiviakov, Ksenya Rybenko, een simultaanséance geeft op een clubavond (misschien een idee om haar eens bij ons uit te nodigen) en dat men zich in café De Bres gaat voorbereiden op de cruciale wedstrijd tegen Philidor, die inmiddels met goed resultaat is afgesloten.

S.C. Groningen richt een jeugd-dépendance op in Winsum.

Na overleg met de S.C. Bedum is in Winsum een jeugdschaakclub opgericht die gerund gaat worden door de S.C.Groningen. De club telt 16 leden en gespeeld wordt in een basisschool te Winsum. Een lovenswaardig initiatief al staat en valt zo iets wel met continu beschikbare menskracht.

De opgave van de stelling hiernaast luidt:
Zwart speelt en maakt remise. Inzendingen
naar de redactie. Alle goede oplossers krij-
gen een consumptie aangeboden door
Luuk van Kooten.

*EN PASSANT, over de KNSB wedstrijd
Groningen 1 – Stukkenjagers, pagina 7.*



Op bord 6 bij Luuk van Kooten tegen Bianca Muhren haalde Muhren in glad verloren stelling de tijdnood. In het straffe tempo van voor de tijdnood werden er nog twee zetjes uitgeperst waarna het tot ieders verbijstering pat was.

EN PASSANT, over de KNSB wedstrijd Groningen 1 – Stukkenjagers, pagina 9.

Wat betreft de uitstraling van Groningen 1 naar de rest van de club valt nog wat te verbeteren.

Nieuwsbrief S.C. Groningen.

Unitas-Nieuws. Een mini media schaakhype.

De blik op LSG 2-Unitas met het verstand op nul.

Ongeveer gelijktijdig met Unitas-Nieuws no.3 trof ik mijn dagblad een recensie aan van een proefschrift over mediahypes. Het betrof zelfs de R.U.G. want in *Harvard aan de Hunze* kun je tegenwoordig zelfs mediasociologie studeren. Aan de definitie van zo'n fenomeen kleven wel wat haken en ogen maar waar het op neer komt is het ontstaan van een brandje, (een *key-event*) het vuurtje brandende houden door alles wat brandbaar is aan te slepen (wat past in het *frame*) er flink wat olie op gooien (*sociale amplificatie*) met het doel er een uitslaande brand van te maken. Dat gaat door tot het ophoudt bij gebrek aan zuurstof, dwz tot iedereen er genoeg van heeft maar daar had de promovendus kennelijk geen mooi Engels woord voor. Als typische voorbeelden werden bestudeerd de gezondheidsproblemen na de vliegtuigramp in de Bijlmer en zinloos geweld na de doodslag op Meindert Tjoelker. Deze wetenschappelijke benadering past op mini-schaal wonderwel op de commotie rond de KNSB competitiewedstrijd LSG 2 – Unitas. De *key-event* is dat Unitas een trein te laat (8.38) vertrok, de erg krappe overstap in Amsterdam van Perron 13-Oost naar 1-West miste, daardoor te laat in Leiden arriveerde en daar zag dat de wedstrijdleader op het afgesproken aanvangstijdstip de klokken had ingedrukt. Unitas verliest de wedstrijd, een website in Utrecht doet uitgebreid verslag van deze zaak, met nadruk op de schandalige aspecten die er aan kleven, (*frame*) anderen mengen zich in de discussie, (*sociale amplificatie*) de verre reis en het zeer vroege tijdstip van vertrek, noodzakelijk omdat in Leiden op het onzalige tijdstip van 12.00 uur wordt begonnen, wordt bekritiseerd waarbij een buitenstaander de indruk zou krijgen dat het niet gaat over de trein van kwart over acht maar van half zes uit Groningen, onsportief gedrag van de thuisclub gaat in de discussie een belangrijke plaats innemen want Unitas had telefonisch mededeling gedaan van het missen van de trein. Unitas protesteert bij de competitieleider, het protest wordt afgewezen, in Unitas-Nieuws slaan als reactie hierop de stoppen door en beticht men de man ervan dat hij n.b. lid is van LSG. De vuurstorm is nu op zijn hoogtepunt, de teamleader kondigt aan in beroep te zullen gaan, niet omdat men denkt gelijk te krijgen maar om als een soort klokkenluider dergelijke misstanden aan de kaak te stellen. Uiteraard wordt zo iets afgewezen omdat zulke instanties zich beperken tot de feiten en geen boodschap hebben aan sentiment, frustraties etc. We zijn dan drie competitie ronden en dito maanden verder, er treedt zuurstofgebrek op, mede omdat daarna toch nog twee matchpunten zijn binnengehaald en de kans op degradatie daardoor behoorlijk is verkleind

Harmonie toernooi.

In het toernooi kwam twee keer een eindspel voor waarbij *het door de vlag jagen* aan de orde was, een fenomeen op de grens van reglement en sportiviteit. In de laatste ronde kwam het eindspel K+T tegen K+L op het bord, van belang voor de eerste plaats. De torenpartij speelde het "eindeloos" door en het comité stelt dan *dat zoals de wet verschilt van de moraal, zo onderscheidt het reglement zich van de sportiviteit*. Dat lijkt hier toch een aanvechtbare opvatting, omdat we de 50-zetten regel kennen voor dit soort eindspelen, die er ook toe leidde dat de partij remise werd. Die remise-claim-regel is vooral bedoeld om de speler te beschermen die huizenhoog gewonnen staat maar geen tijd meer heeft. Ook in een eerdere ronde, in het eindspel K+T+L tegen K+T kwam het *door de vlag jagen* aan de orde. Hier verklaarde de arbiter de partij voor een Rus (K+T+L) gewonnen wegens tijdsoverschrijding maar de commissie van beroep, (noodgedwongen) geheel bestaande uit Nederlanders, kende Jan Smeets een half punt toe omdat dit in de geest zou zijn van het reglement en dat komt niet sterk over. In EN PASSANT gaat Johan Zwanepol uitgebreid op deze materie in; hij is het ook niet eens met de "correctie" van de beroepscommissie. Jammer dat hij niet aangeeft hoe de beslissing had moeten zijn in het nog interessantere geval dat de Rus door zijn vlag was gegaan want met K+T heb je wel matpotentieel.

L.W.te Velde – M.van Steenis. Interne competitie 1959-1960.

1. e4,e5; 2. Pf3,Pc6; 3. d4,cxd4; 4. Lc4,d6.

Schots gambiet, een favoriete opening van de witspeler; de hoofdvariant gaat verder met 4..Lc5 en met 4. Pf6 ontstaat het tweepaardenspel inde nahand. Menno, gewaarschuwd, speelt een zet die in de theorie niet voorkomt maar waarmee niets mis kan zijn.

5. Pxd4,Pe5; 6. Lb3,Dh4; 7. 0-0,Pf6; 8. f4,Pg4; 9. Pf3,Dh5; 10. Pc3,d5! Diagram 1.

In zijn commentaar stelt Scheffer in zijn schaakrubriek in het Nieuwsblad v/h Noorden dat wit uitsluitend plausibele zetten heeft gedaan en dat het toch merkwaardig is dat het initiatief reeds geheel op zwart is overgegaan. Nu, Fritz laat zien dat plausibele en zelfs zeer logisch uitzierende zetten niet altijd de beste zijn, integendeel, wit had groot voordeel kunnen krijgen. Na 7. Pc3 i.p.v. 7. 0-0, een zet die een 1200-speler zou hebben gedaan want nu kan zwart immers de pion op e4 nemen, heeft wit twee positionele dreigingen waarmee hij openingsvoordeel zou kunnen krijgen, Pd4-b5 en Pd4-f3 Wellicht vreesde wit 7..Lg4, maar dan is 8. Dd2 een afdoend antwoord waarmee wit dreigt met zetten als Pb5, Df4 en Dg5 die eveneens tot openingsvoordeel leiden. Een echte misser is 8. f4 hoewel ook deze zet er sterk uitziet. Na 8. Pb5 zit zwart in grote problemen.

11. exd5,Lc5+; 12. Kh1,0-0. Voor een pion heeft zwart een stuk bij de aanval betrokken en zijn koning in veiligheid gebracht.

13. De1,Te8; 14. Dg3,Lf5; 15. Ld2,b5! 16. a3?

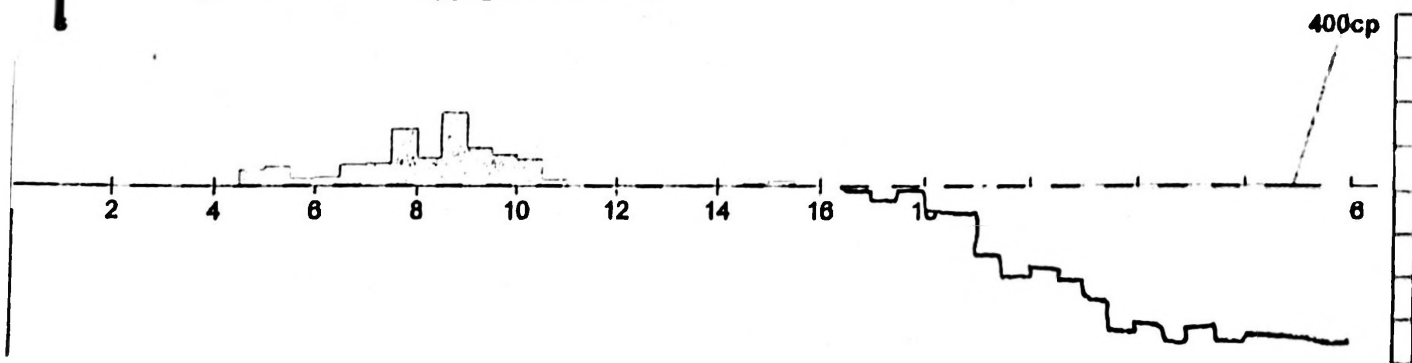
Scheffer laat zien dat andere zetten zoals 16. Pe5 en 16. Tae1 ook niet bevredigend zijn. Fritz-7 geeft echter 16. Dh4 en na 16..Dxh4; 17. Pxd4,Ld7; 18. h3,Pf2+; 19. Kh2,b4 ontstaat inderdaad een stelling waarin weinig aan de hand is. In ieder geval is het na de tekstzet uit.

16..a5; 17. Pe5,b4; 18. axb4,axb4; 19. Txa8,Txa8; 20. Pxd4,Pxd4; 21. Pd1,Ta1. Diagram 2.

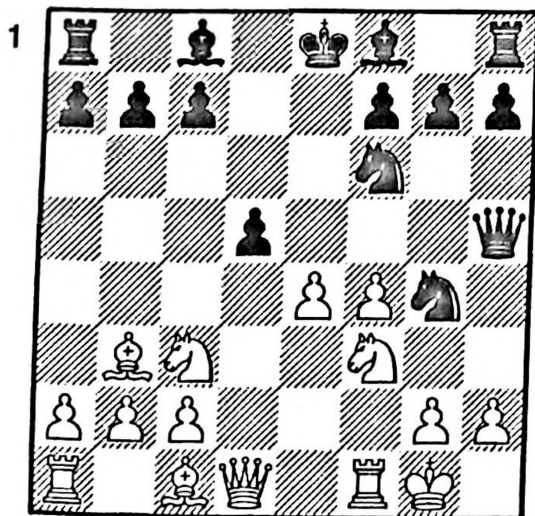
Nu komt de ellende langs de andere kant, er dreigt reeds Pf2+ merkt Scheffer op.

22. Le3,Pxe3; 23. Pxe3,Txf1+; 24. Pxf1,Dd1; 25. Df3,Dd4 0-1.

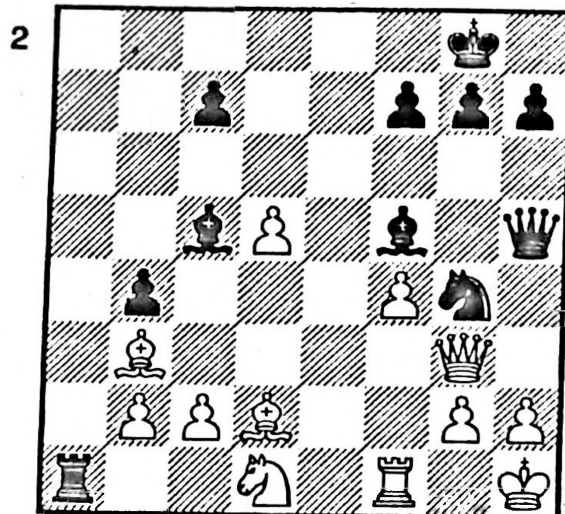
Nu hebben we in een vorig nummer kunnen zien dat te Velde geen kleine jongen was al was hij in 1960 nog niet op zijn hoogtepunt. Maar hoe zit dat nu, speelt Menno zoveel slechter of laten wij ons in de opening niet zo in de luren leggen. Hoe dan ook, als hij tegen ons zo'n stelling na 10..d6-d5! krijgt gaan de meeste van ons ook nu voor de bijl.



Stelling na 10..d6-d5.



Stelling na 21..Ta8-a1.



Wit: A.A.Idema. (Staunton). Zwart: Beens (ESGOO). KNSB competitie 1967-1968.

1. c4,e5; 2. Pc3,Pf6; 3. g3,d5; 4. cxd5,Pxd5; 5. Lg2,Le6.

Beter 5..Pb6.

6. Pf3,Pc6; 7. 0-0,Le7; 8. d4,exd4; 9. Pb5.

Omgekeerd siciliaans waarbij wit een tempo extra heeft en op deze wijze openingsvoordeel krijgt. Het bewijs: 1. e4,c5; 2. Pf3,Pc6; 3. d4,cxd4; 4. Pxd4,g6; 5. Pc3,Lg7; 6. Le3,Pf6; 7. Le2 en nu is 8..d7-d5 niet goed vanwege 9. exd5,Pb4; 10. Lb5+,Ld7; 11. d6 met voordeel voor wit. Zouden beide partijen hebben gerocheerd dan zou d7-d5 goed speelbaar zijn geweest. Op 8..0-0 kan wit echter sterker 9. f4 of 9. Pb3 spelen. Zou wit in de onderhavige partij een neutrale zet als 7. h3 hebben gedaan i.p.v. 7. 0-0 dan zou zwart de overeenkomstige manoeuvre Lb4+ en d3 gehad hebben.

9..Pf6. Andere mogelijkheden zijn 9.. 0-0 en 9..Lf6 maar dan krijgt wit het loperpaar. De laatste zet werd gespeeld in de partij Fuderer-Aitken (zonetoernooi München 1954, gepubliceerd in de Losbladige Schaakberichten). Na ruil op d4 had wit een klein maar degelijk voordeel dat hij op thematische wijze in winst wist om te zetten, een schoolvoorbeeld van het benutten van het voordeel van het loperpaar. Het beste lijkt de "siciliaanse" zet 9..Dd7 met als vervolg 10. Pfxd4,Pxd4; 11. Pxd4,Lh3; 12. Lxh3,Dxh3; 13. Db3 echter ook met een kleine plus voor wit. Met de tekstzet voorkomt zwart wel dat wit het loperpaar krijgt maar het nadeel is dat zijn koning voorlopig onveilig staat.

10. Lf4,Pd5; 11. Lc1,Pf6; 12. Pfxd4,Pxd4; 13. Pxd4,Ld5; 14. e4! Diagram.

Natuurlijk. De koning in het midden vast houden is in dit soort stellingen een pion waard. Zwart neemt het offer maar aan omdat de loper geen fatsoenlijk veld heeft. Op 14..c6 of 14..e6 wordt hij geruild en 14..Lc4 gaat helemaal niet vanwege 15. Da4+. Overigens geeft Fritz-7 14. Da4+,c6 en daarna het pionoffer 15. e4.

14..Lxe4, 15. Lxe4,Pxe4; 16. Te1,Pc5?

De beslissende fout. Na 16..Pf6!; 17. Lg5,0-0; 18. Pf5,Lb4; 19. Dxd8,Tfxd8; 20. Lxf6,gxf6; staat zwart nog overeind en heeft met pluspion behoorlijke overlevingskansen al zal iedereen liever de witte stelling spelen.

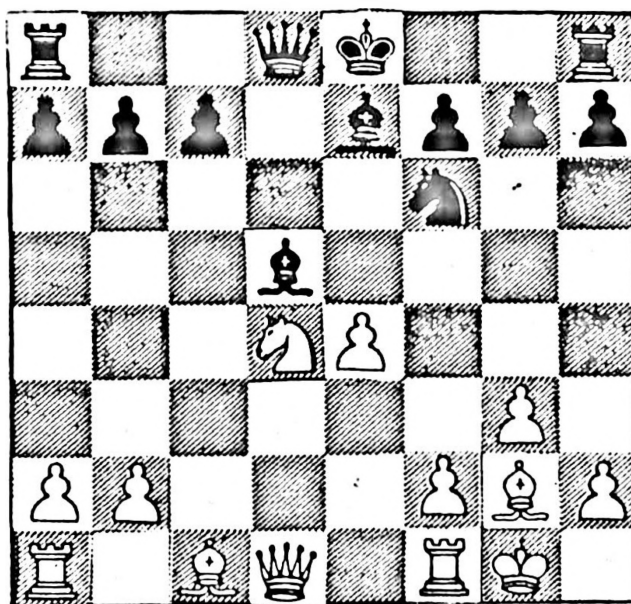
17. Lg5,f6; 18. Pf5,fxg5.

Na eerst dameruil komt zwart in een kansloos eindspel terecht.

19. Txe7+,Kf8; 20. Dh5,Dd5; 21. Tae1. 1-0.

Een instructief partijtje, zeer goed te gebruiken voor de gevorderde jeugd.

Idema-Beens. Stelling na 14. e2-e4.



KNSB- en NOSBO beker.

Ook dit seizoen is Staunton succesvol in de beker. In de eerste ronde van de KNSB beker werd Haren ondanks een topbezetting (het ratingverschil bedroeg gemiddeld meer dan 150) duidelijk aan de kant gezet. Erwin Heijnen ging aanzienlijk ruimer met zijn tijd om dan Piet Mulder die veel leergeld heeft betaald en in de tijdnoodfase offerde hij zich te pletter. Bauke kwam al vrij spoedig in de potremise stelling terecht. Aan het tweede bord had. Theo had door een eenvoudig maar toch wel een aardig truukje een pion gewonnen (zie elders in dit nummer) en stevende op de winst af. Verder leek niets erop dat Enno Scheffer aan het eerste bord zou verliezen. Nadat Theo had gewonnen had hij inmiddels een toreneindspel met een pion meer bereikt en nam professioneel genoegen met een half punt.

Ook het NOSBO team deed het uitstekend tegen Haren. Hier was het Bram Kruisinga, die de doorslag gaf want van Yeb en Henk Seijen mocht worden verwacht dat ze samen 1½ punt zou scoren. Een week later herhaalde hij die prestatie met het eerste team tegen Haren 2.

KNSB-beker

NOSBO-beker

E.F.Scheffer 1947 – P.v.d.Linde 2113	½-½	Y.H.Blom – E.Vos	1-0
T.F.Ebels 1936 – B.v.d.Leest 2093	1-0	H.G.Seijen – B.Romijn	½-½
B.Koole 1882 – C.Mostertman 1994	½-½	B.Kruisinga – G.Tettero	1-0
P.W.Mulder 1754 – E.Heijnen 1971	1-0	A.Terpstra – H.Gielen	0-1
	3-1		2½-1½

Het einde van de KNSB beker. Staunton – Lasker 1-3.

Dit jaar niet naar Almere en verderop. Een viertal uit Jacobi-parochie zette ons op niet mis te verstane wijze aan de kant. Aan de borden 3 en 4 werden we overklast, geheel in tegenstelling tot de eerste twee borden die uitstekend stand hielden. Bovendien moesten ze met het oog op de vrij snel bereikte achterstand van 2-0 wel doorspelen. Theo kwam met zwart met een gelijke stelling uit een Tarrasch opening, gaf een pion voor actief tegenspel maar toen hij zijn pion weer terug had ging het initiatief weer over op zijn tegenstander die echter in de verlenging geen zin had om Theo door zijn vlag te jagen. Enno Scheffer kwam met een duidelijke plus uit de opening maar zijn voordeel verzandde en er bleef een toreneindspel over waarin niets meer te beleven viel. Yeb liet zich in een Koningsindiër met g3 wel erg gemakkelijk wegspelen Na 20 zetten een kwaliteit achter zonder enige compensatie. Bauke zijn tegenstander stelde zich met de Scandinavische verdediging (1.e4,d5; 2.exd5,Dxd5; 3.Pc3,Dd6) nogal passief op maar de stelling was wel solide en de bestorming van Bauke met h2-h4 etc was te veel van het goede. Een niet al te moeilijke combinatie leverde voor zwart een stuk op.

T.F.Ebels – R.Sijbesma	½-½	Y.H.Blom – T.Wiersma	0-1
E.F.Scheffer – J.Hibma	½-½	B.Koole – D.Wissmann	0-1

Het einde van de NOSBO beker. Staunton – Spasski's 1½-2½

Y.H.Blom – H.van Putten	0-1	B.Kruisinga – M.Logtmeijer	1-0
H.G.Seijen – D.Koster	0-1	M.Swemmer – H.van der Laan	½-½

Henk Seijen beging een blunder en dan wordt de druk op het eerste bord bijzonder groot en in dit geval in het bijzonder omdat het scoren van een half punt al een moeilijke opdracht zou zijn. Yeb moge de hoogste rating hebben (2045) maar kreeg tegen deze tegenstander (2025)

geen kans. Daarmee waren de Spasski's doorgedrongen tot de finale maar toch niet met overmacht. *Bram bewijst keer op keer zowel in- als extern dat hij het 1900-niveau aan kan melden* onze web-site, een constatering waarbij zijn teamgenoten toch wel een kritische kanttekening zouden willen plaatsen. Hier liet hij echter weer een fraai staaltje van zijn kunnen zien en deze keer ook in tweede termijn! Ook Marijn Swemmer weerde zich duchtig, was geen moment in verliesgevaar en had nog een winstpoging kunnen ondernemen maar dat was voor de uitslag van de wedstrijd op dat moment niet meer van belang.

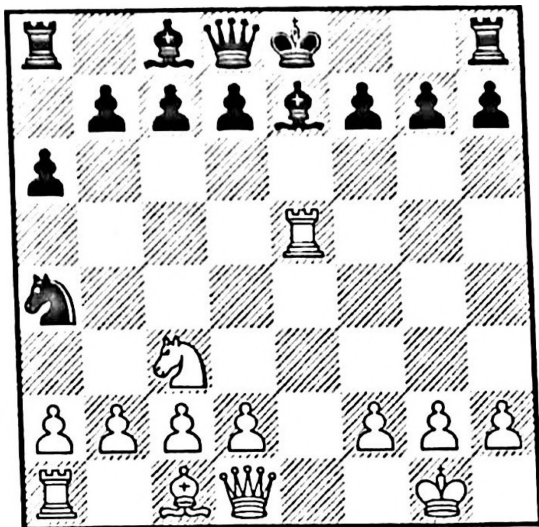
Een kleine variatie op een bekend thema.

In het clubblad van maart 1998 werden twee identieke miniatures getoond van twee vroegere Staunton corifeeën, De Graaf en Scheffer. Met een bekende theoretische variant had de Graaf de veel sterkere Scheffer een beentje gelicht en later in het jaar lukte het Scheffer om op dezelfde manier de bekende Baron Thoe Schwartzenberg te grazen te nemen in de KNSB competitie tegen Bussum. Het zijn twee partijen, ontdekt in de nalatenschap van Scheffer, die zeker in het in 2021 te publiceren boek *150 jaar Staunton* zullen worden opgenomen. Het betreft een variant van het open Spaans met 6. Tel i.p.v. het gebruikelijke 6. d4.

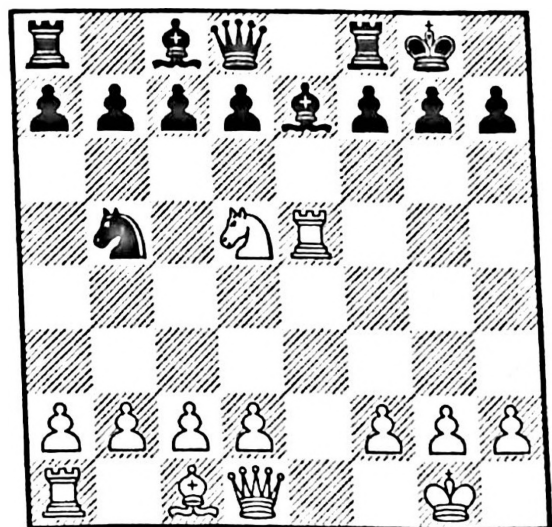
In een recent nummer van New-in-Chess werd melding gemaakt van de Berlijnse variant op dit thema. Het gaat op vrijwel dezelfde wijze maar zonder 3..a6; 4. La4. en daarom speelt zwart na Tel niet Pe4-c5 maar Pe4-d6 waarmee hij ook de looper aanvalt die nu op b5 staat.

1. e4,c5; 2. Pf3,Pc6; 3. Lb5,Pf6; 4. 0-0,Pxe4; 5. Tel,Pd6; 6. Pxe5,Pxe5; 7. Txe5+,Le7 8. Pc3,0-0; 9. Pd5,Pxb5? In de bovenvermelde "hoofdvariant" volgt 10. Pd5 op 9..Pxa4?. Na 9..0-0! is 10. Pd5 niet goed vanwege 10..Ld6 en de witte opening is mislukt. Hier was 9..Lf6 aangewezen en er is weinig aan de hand. Zie diagram. 10. Pxe7+,Kh8; 11. Dh5!,c6; (11..g6; 12. Dh6 en wint vanwege de dreiging 13. Th5,gxh5; 14. Df6 mat.) 12. Dxb7!! 1-0. Het blijft toch verbazen dat een zonder openingen geprogrammeerde Fritz-7 niet in zulke vallen trapt en omgekeerd ze feilloos uitbuit.

De Graaf-Scheffer / Scheffer-Thoe Schwartzenberg
Stelling na 9..Pc5xa4?



"Berlijnse" Variant
Stelling na 9..Pd6xb5?



Een dagje Wijk aan Zee.

Het is tegenwoordig ons enige toptoernooi en gelukkig zijn de vooruitzichten op wat langere termijn redelijk positief, zeker gezien tegen de achtergrond van het al jaren sukkelen van de Hoogovens als producent van staal en aluminium. Dit jaar waren er enige wijzigingen doorgevoerd en dat heeft in ieder geval voor een deel ongetwijfeld te maken met de naweeën van de brand in Volendam. Minder schakers opeengepakt in de zaal en de tent waarin explicatie werd gegeven was aanzienlijk uitgebreid, van een bar voorzien en dan ook verplaatst naar de dorpsweide op 200 meter afstand van de Moriaan. Een beetje geluk dat Gert Ligterink commentaar gaf want dat is één van de beteren die opschiet, niet te lang doorgaat met allerlei varianten vooral wanneer in de partij al andere zetten zijn gespeeld en zo ook meerdere partijen kan behandelen. Behalve dat kun je ook genieten van zijn internet pagina van het toernooi en dan bedoel ik het Engels, waarin je ook de professional herkent. Het doet me opeens denken aan een aardig verhaal van Aljechin die eens het verschil tussen schaken en bridgen op een aansprekende manier aan een journalist vertelde. In het schaakspel moet je nooit terugzien, vooral niet na een slechte zet, altijd vooruit denken en bij bridgen moet je juist terugzien en de topbridgers zijn dan ook juist die lui die dat het beste kunnen en b.v. na een gedeelte van de 13 slagen uit het voorgaande bied- en speelverloop afleiden hoe de overige kaarten moeten zijn verdeeld. Terug naar Wijk aan Zee! Kom je niet de eerste ronden maar wat later zoals deze keer de 10^e ronde, dan zijn ook de tienkampen volop bezig. Slechts Conrad Mostertman en Gerda Schreuder uit onze regionen trof ik aan maar in een hoge groep deed onze tweevoudig oud-kampioen (1975 en 1976) Ben Alhers mee, (ELO in de 2200), ook regelmatig aanwezig in Hoogeveen, iemand die het goede voorbeeld van Yeb Blom zou moeten volgen. Rob Spaans was er niet maar wel Jan Haijer, die er vanuit Hoorn ook een dagje was en weer in goede gezondheid verkeerde. Er is de laatste jaren ook een "grootmeester C-groep", bedoeld voor Nederlanders om GM of IM resultaten te boeken en dat was een schertsvertoning. Er deden twee figuranten mee, o.a. Etmans van Philidor 2 en mede door deze titel-donoren werden veel "resultaten" behaald o.a. een mannen-meester-resultaat voor Thea Lanchava, die in die 10^e ronde wel een modelpartij won van Ruud Jansen die zeker minimaal de regionale pers zal halen. Merkwaardig dat zulke toestanden mogelijk zijn. Maar het schaken van de winnaar, Magnus Carlson, (13) om te zien een 5 jaar jongere uitgave van Jan van der Ploeg, was natuurlijk fenomenaal. Opvallend was ook het nogal tegenvallende resultaat van Tiviakov in de grootmeester-B groep.

P.R.D.

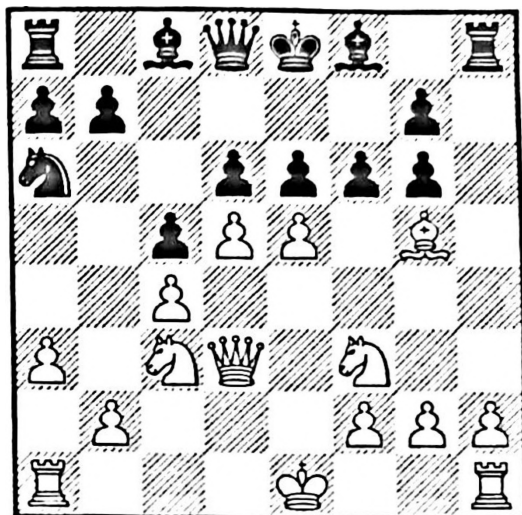
In een intermezzo volgen demonstraties van bijzondere debatvormen als het Socratisch-debat, het schaakklok-debat en het ballon-debat. De training besluit met een plenair debat

Wervingsadvertentie in NRC-Handelsblad

Een wijf dat niet ouwehoert is een vent. Ze scháákt, Friso!

Gelukwens van Charlie da Silva aan Friso van Oranje Nassau met zijn bruid Mabel Wisse Smit.

Stelling na 13. Dd1-d3.



P.R.Dijkhuis – R.J.ter Steeg (aant. witspeler)

1. e4,c5; 2. c3,Pf6; 3. e5,Pd5; 4. Pf3,e6; 5. d4, Pc6? Een bekende openingsfout. Zwart moet eerst op d4 nemen. 6. c4!,Pb4; 7. d5,Pe7; 8. Pc3,d6; 9. a3,Pa6; 10. Ld3,Pg6; 11.Lg5. Impliceert een stukoffer dat reeds beslissend is. 11..f6; 12. Lxg6, hxc6; 13. Dd3! Zie diagram. Twee pionnen voor het stuk, de zwarte koning onveilig, voorsprong in ontwikkeling, dan hoeft je niet te rekenen. 13.. Kf7; 14. Pe4,fxg5; 15. dxe6+, Lxe6; 16. Pfxg5+,Ke7; 17. exd6+,Kd7; 18. Pxe6, Da5+. Na nemen op e6 volgt Dd5+ en Dxb7+. Nu moet wit tenminste nog een paar nauwkeurige zetten doen maar met voldoende

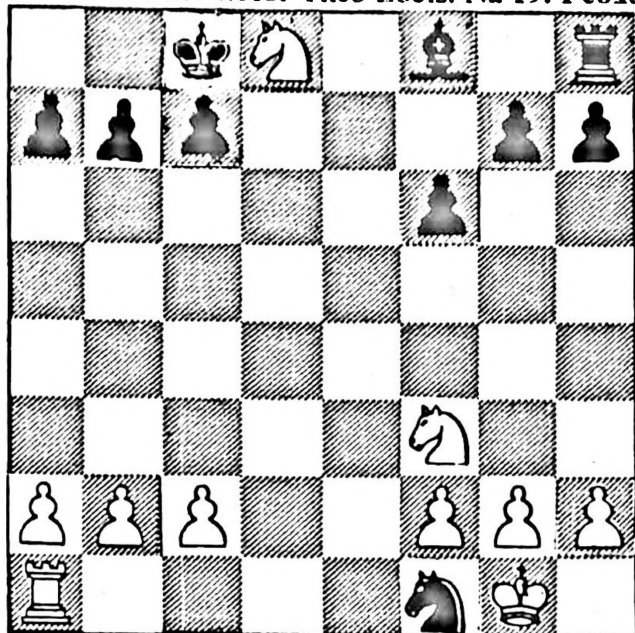
de tijd niet moeilijk te vinden. 19. Ke2,Te8; 20. Pxf8,Thxf8. Wit heeft 2 pionnen meer en kan een tegenoffensief gemakkelijk pareren. 21. f3,Tf6; 22. Kf2,Tfe6; 23. The1,Dd8; 24. Kgl!,Db6 25. Ted1,Pb8; 26. Dd5 en met de vlag op vallen hield zwart het voor gezien. 1-0.

Theo Ebels succesvol tegen Haren in KNSB beker en NOSBO competitie.

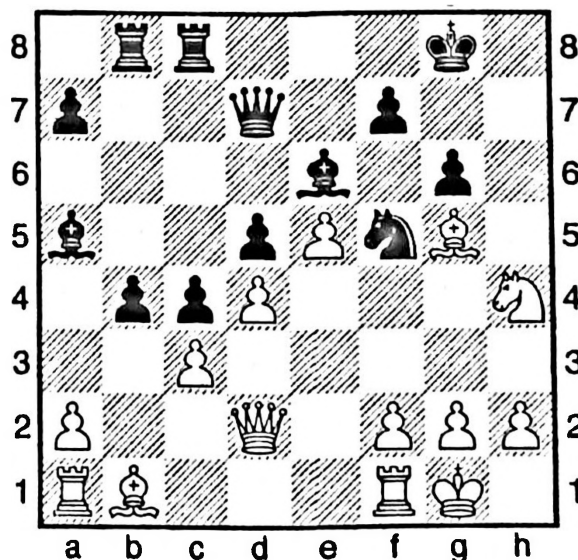
In de bekerwedstrijd tegen Haren ontstond stelling 1. Zwart is aan zet en op het eerste gezicht lijkt het dat na 19..Kxd8; 20. Kxf1 alle leven eruit is en de stukken in de doos kunnen en dan had niemand kunnen klagen. Tenslotte had onze man met zwart te maken met de hoogste ratinghouder van Haren. Hier heeft de witspeler echter niet ver genoeg gerekend. Hij raakte na 19..Pxb2! een pion achter en in het toreneindspel dat enkele zetten later ontstond ging hij verrassend snel kansloos ten onder.

In de competitiewedstrijd tegen Haren 2 die door ons met enige zorg tegemoet werd gezien had Theo wederom zwart, nu tegen Eddie Vos. Hier kwam hij in groot gevaar. In stelling 2 speelde wit 24. Lxf5 i.p.v. het veel sterkere 24. Pxf5!,Lxf5; 25. Lf6,Kh7; 26. Dg5 en zwart gaat mat na Dh4+ omdat nu de manoeuvre Lg4-h5 niet helpt. Wit kreeg echter twee herkansingen. Na 24. Lxf5,Lxf5; 25. Lf6,Kh7; 26. Dg5,bxc3? 27. Pxc3? (27. Pf3!,Lg4; 28. e6! en wint) 27..fxg6 en nu won 28. e6!,Dxe6; 29.Pe5 maar na 28. Dh4?,Kg8; 29. Dh8+,Kf7 was de kans op een directe winst verkeken en trok zwart uiteindelijk aan het langste eind.

1. Bert van der Leest-Theo Ebels. Na 19. Pc6xd8.



2. Eddie Vos-Theo Ebels. Na 23..b5-b4?



24.Nxf5

Jaap Hettinga - André Terpstra

Interne competitie Staunton Groningen, 25-11-2003

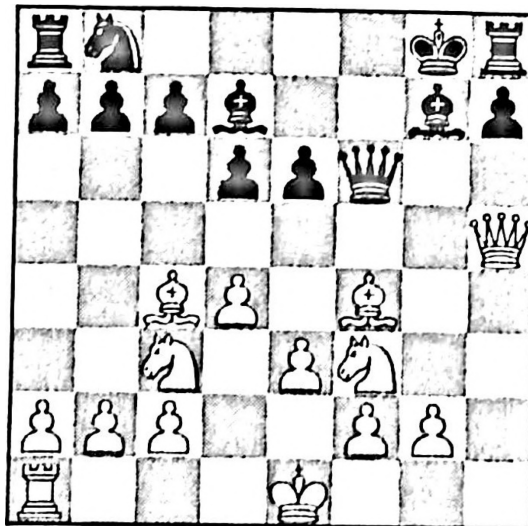
Analyse: André Terpstra, met bijdragen van Jaap Hettinga

1.d4 f5 2.Lf4 Pf6 3.e3 g6 4.h4!?

Wit begint voortvarend. Er dreigt nu natuurlijk h5, maar is dat zo erg? 4...Lg7 5.h5 Pxd5 Tja. 5...gxd5 leek me niks, wegens 6.Le2 0-0 7.Lxd5 d6 8.Pf3 Pc6 9.Pg5 en wit staat m.i. uitstekend. Er volgt nu natuurlijk een kwaliteitsoffer: 6.Txd5?! gxd5 7.Dxd5+ Kf8 8.Dxf5+ Oef! Niet gezien dat het schaak was... Ik deed dus maar à tempo: 8...Kg8 en maar goed ook, want volgens Jaap krijgt zwart het na 8. ...Lf6 moeilijker: 9. Lh6+ Kg8 10. Dg4+, Kf7 11. Dh5+ Kg8 12. Pc3, en wat moet zwart nu doen om de winnende aanval na Pd5 af te wenden? Op bijvoorbeeld 12. ...e6?? volgt 13.Pd5! Dit paard kan niet worden genomen wegens 14.Dxd5 mat. Het zal waarschijnlijk moeten komen van 12...c6 of 12...Pc6, maar wit blijft uitstekende aanvalskansen houden. 9.Pf3 e6 10.Dh5

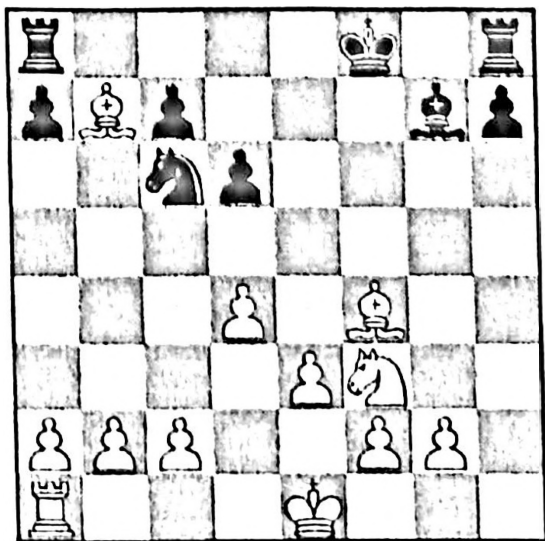
Commentaar van Fritz 8: "laatste zet uit boek"! Zo, dat wist ik natuurlijk niet, ik vond het maar een onprettige stelling, maar wilde m'n huid zo duur mogelijk verkopen 10...d6 Het is oppassen geblazen, bijvoorbeeld 10...Pc6 11.Pc3 d5 12.Ld3 Pb4 13.0-0-0 Ld7 14.Pg5 Pxd3+ 15.cxd3 Le8 16.Dh3 en wint. 11.Pc3 Ld7 Na 11...Pc6 12.Lc4 kan de dame niet

naar f6 wegens 13.De8 mat. Na
12...De7 13.d5 moet wit winnen.
12.Lc4 Df6



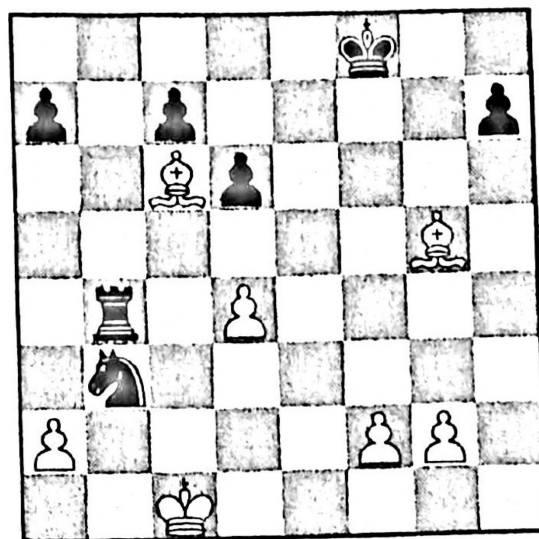
Dit kan nu wel. De dreigingen tegen d5 waren echter al zeer sterk. Bijvoorbeeld 12...d5 13.Pxd5 of 12...c6 13.d5! cxd5 14.Pxd5, dreigt Lg5. Wit komt echter met een fantastisch offer: 13.Pd5! exd5 er zit niets anders op 14.Dxd5+!? Nu kreeg ik weer hoop. Ten onrechte zoals later zou blijken Het alternatief is 14.Lxd5+ Kf8 15.Lxb7 Lc6 16.Lxa8 Lxa8. Hier heeft wit maar liefst 3 pionnen voor het geofferde stuk. Gezien zwarts verbrokkelde stelling moet na lange rochade dit te winnen zijn. 14...Le6?! Ik dacht er hiermee goedkoop af te komen, maar overzag 14...Kf8 15.Dxb7

Lc6. Toch lijkt me dit een hele prettige stelling voor wit, bijvoorbeeld 16.Dc8+ Ke7 (16...Le8 17.Dxc7 en tegen Lxd6 bestaat geen verweer) 17.Dxc7+ Ke8 18.Lg5 en wint. 15.Dxe6+ Dxe6 16.Lxe6+ Kf8 17.Lc8! Opnieuw een krachtzet die ik niet gezien had. Met veel bravoure speelde ik nu 17...Pc6?! terwijl eenvoudig 17...a6 18.Lxb7 Ta7 wellicht beter is. Er kan volgen 19.Le4 Pd7 20.0-0-0 Ke7 21.Th1 Pf6 22.Lf5 h5 23.e4 en wit heeft wel initiatief, maar gewonnen is het nog niet meteen. 18.Lxb7



Pxd4?! Brengt mijn tegenstander in verwarring, maar het alternatief is m.i. niet beter: 18...Tb8 19.Lxc6 Txb2 20.Kd2 Ke7 21.Lg5+ 19.Lxa8? 19.Pxd4 Tb8 20.Pe6+ Ke7 (20...Kf7 21.Ld5) 21.Pxg7 Txb7 22.Pf5+ en dit is uit. Jaap merkt hierover op: 18 .. Pxd4 was

inderdaad verwarrend, ik zag wel 18...Pb4 en de vangst van het zwarte paard uiteindelijk op a1. Maar ik wou ook niet de toren van b8 op a2 binnen laten komen, en met de tekstzet was de diagonaal a1-h8 "psychologisch" geopend. Ik heb toen niet meer goed geteld en besloot de toren op a8 te nemen, met daarbij dus in het achterhoofd ook nog de vangst van het zwarte paard. Achteraf was die eventuele torenzet naar b2 gemakkelijk te weerleggen geweest met 19.Pxd4 Tb8 20. Ld5 Txb2? 21. Lb3 en de toren zit in de fuik. 19...Pxc2+ 20.Kd1 Pxa1 21.Kc1 Ke7 22.Lc6 Verhindert c5. 22...Tb8 23.Pd4 Lxd4 24.exd4 Tb4! 25.Lg5+ Kf8 26.b3 Pxb3+ ik had weliswaar een half uur meer maar vertrouwde het niet. Bovendien was ik tevreden met remise, na diverse malen verloren te hebben gestaan. ½-½



Ranglijst na de 21-ste ronde, 16 februari.

nr	naam	punten	wa	gsp	gw	km	vi	at	kgc	wf	sr
1	Ebels	789,50	63	15	9	5	1	0	76,7	112	72,75
1	12	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Blom	760,33	62	19	11	4	4	0	68,4	124	79,75
2	22	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Kruisinga	723,50	61	18	11	3	4	0	69,4	106	58,5
1	22	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Hummel Joop	683,00	60	15	10	1	4	0	70,0	133	85,5
1	22	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
1	12	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Mulder	607,67	59	20	8	7	5	0	57,5	147,5	75
1	22	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
1	2w	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Wilhelm	592,17	58	16	4	10	2	0	56,3	133,5	72,5
1	12	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1w	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Cornelie	550,00	56	12	7	2	3	0	66,7	87,5	56,5
2	2w	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Koole	543,33	55	10	6	1	3	0	65,0	65,5	42
1	1w	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Damen	529,50	54	7	5	1	1	0	78,6	51,5	37,25
2	2w	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Seljen	525,00	53	18	7	5	6	0	52,8	102,5	40,25
1	22	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Bart Romijn	457,17	52	10	4	3	3	0	55,0	73,5	44,25
0	32	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Swemmer	446,50	51	17	6	6	5	0	52,9	75	33,75
12	12	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Vsteenls	432,33	50	16	7	1	8	0	46,9	96,5	53,25
1	12	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Vos	422,00	49	18	10	1	7	0	58,3	116,5	60,5
2	12	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Popken	418,50	48	6	4	1	1	0	75,0	37	27,5
1	12	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Terpstra	410,00	47	16	9	2	5	0	62,5	74	38
0	12	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Zwerver	399,00	46	8	2	4	2	0	50,0	56	27,75
0	12	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0
19	ter Steeg	359,00	45	9	4	1	4	0	50,0	49,5	20,5
0	12	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Vallente	348,00	44	12	5	3	4	0	54,2	83,5	41
0	1w	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Hollander	343,50	43	15	5	5	5	0	50,0	81	37,25
0	22	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0
22	de Wit	336,67	42	17	4	5	8	0	38,2	142,5	47,5
1	2w	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Davids	334,17	41	10	3	1	6	0	35,0	85	26,5
0	11	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0
24	vd Ploeg	314,50	40	13	2	6	5	0	38,5	80,5	29,25
0	8	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Dijkstra	309,83	39	16	4	4	8	0	37,5	107	35,25
1	1w	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Dick Hummel	296,83	38	8	3	2	3	0	50,0	39	19,25
1	12	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Hovius	292,50	37	10	4	2	4	0	50,0	71	31,25
0	1w	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Reilum	286,00	36	3	1	1	1	0	50,0	23	9,5

1	ZZ	U	18	U	U							
29	Bontsema	275,83	35	17	4	6	7	0	41,2	86	27,25	
3	JW	U	4	U	U							
30	Tangarife	273,33	34	1	1	0	0	0	100,0	6,5	6,5	
1	1W	U	20	0	0							
31	Hettinga	235,50	33	8	1	3	4	0	31,3	43,5	15,5	-
1	2Z	0	13	0	0							
32	Westermann	228,33	32	2	0	2	0	0	50,0	2,5	1,25	-
1	1Z	0	19	0	0							
33	Graafland	225,00	31	12	4	2	6	0	41,7	69,5	20,75	-
2	1Z	0	9	0	0							
34	vPrinsenbeek	225,00	30	9	4	0	5	0	44,4	52,5	20,5	
1	3W	0	12	0	0							
35	Vogelenzang	215,83	29	1	0	1	0	0	50,0	10	5	-
1	1Z	0	20	0	0							
36	Groeneveld	211,50	28	16	5	2	9	0	37,5	76,5	20,75	-
1	1Z	0	5	0	0							
37	Meijer	195,00	27	1	0	1	0	0	50,0	6	3	
1	1W	0	20	0	0							
38	Blewinga	178,00	26	13	4	1	8	0	34,6	80,5	15,5	-
1	1W	0	8	0	0							
39	Schlunke	173,33	25	1	0	0	1	0	0,0	4	0	-
1	1Z	0	20	0	0							
40	Delleman	166,67	24	1	0	0	1	0	0,0	7,5	0	-
1	1Z	0	20	0	0							
41	Rietveld	128,00	23	18	4	0	14	0	22,2	88,5	8	-
1	1W	0	3	0	0							
42	Staal	103,67	22	10	1	0	9	0	10,0	58,5	4	-
2	2Z	0	11	0	0							

Oplossingen Marsopgaven

- 1). 1..Txb2+; 2.Kg1, (2.Kxb2,Txf2+; 3.Kh3,Dh6 mat) 2..Dxb3; 3.fxb3,Tag2+; 4.Kf1,Tf2 ½-½
- 2). 1..Txb4; 2.Kxb4,Ld4; 3.Kg3,Ke7; 4.Kf3,Lal ½-½
- 3). 1..Df1+; 2.Kxf1,Pxe3+; 3.Ke2,Pc4 (4.Kf1,Pe3+ =) ½-½
- 4). 1..Txd2; 2.Dxd2,Df3+; 3.Dg2,Pg3+; 4.hxb3,Dh5+; 5.Dh2,Df3+; 6.Tg2,Dd1+; 7.Dg1,Dh5+ ½-½

Verschuiven is een eufemisme voor het omgooien van stukken. Daarbij moet men goed opletten dat elk stuk weer op de goede plaats wordt gezet., want er zijn kunstenaars, die in een dergelijke situatie proberen op handige wijze een winststelling te creëren. Dit komt nogal eens voor bij vluggerpartijen. Hans Böhm was er vroeger een meester in.

Johan Zwanepol in een beschouwing over spelregels in EN PASSANT.

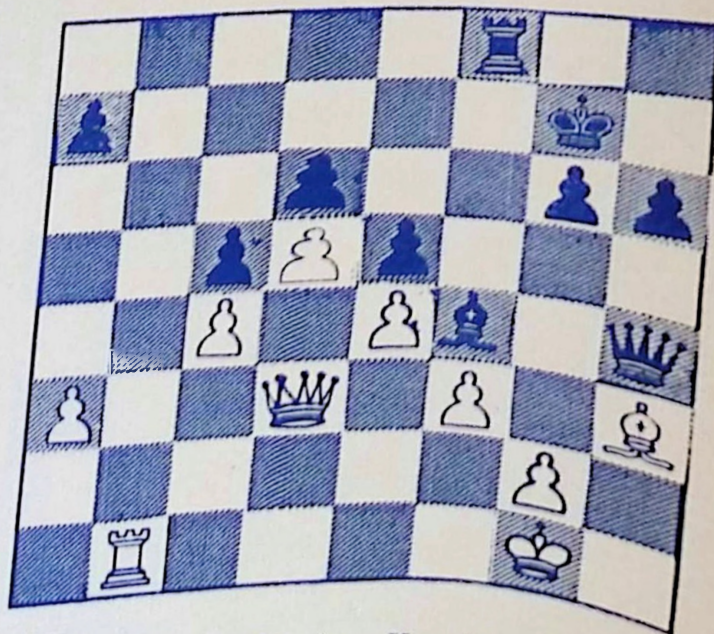
Marsopgaven. *Ablenkung* en *Hinlenkung*.

De Nederlandse taal heeft zijn beperkingen. In de techniek komen veel Engelse woorden voor omdat er geen goed kort kernachtig Nederlands synoniem voor is. Ook voor het schaakspel schiet onze taal tekort. Het Duitse *Ablenkung* (afwending, afwering, afleiding, afbuiging) is een bekende schaakterm, terwijl de Nederlandse vertalingen daarvoor niet deugen. *Hinlenken* betekent erheen sturen, leiden; ook hiervoor hebben we geen goed kort Nederlands aansprekend alternatief. Wel is dat het geval voor b.v. *Fesselung* (penning) en *Gabel* (vork). Stelling 1 en 2 zijn voorbeelden van *Ablenkung*. In beide gevallen is de opgave: Zwart speelt en wint. Een hinderlijk wit stuk wordt gedwongen zijn belangrijke positie op te geven. Stelling 3 en 4 zijn voorbeelden van *Hinlenkung*. Hierbij moet een stuk van de tegenpartij ergens naar toe geleid worden waar hij verkeerd staat. Stelling 3 is een beroemd voorbeeld. De 67-jarige oud-wereldkampioen houdt hier in Nottingham 1936 de wereldkampioen van een gedeelde eerste plaats af nadat deze Lc7-a5?? heeft gespeeld. Wit speelt en wint een stuk. In stelling 4 lijkt het of zwart kan opgeven. Er dreigt mat op g7 en ook via een dameoffer op h7 en Th3. Toch is de opgave: Zwart aan zet wint.

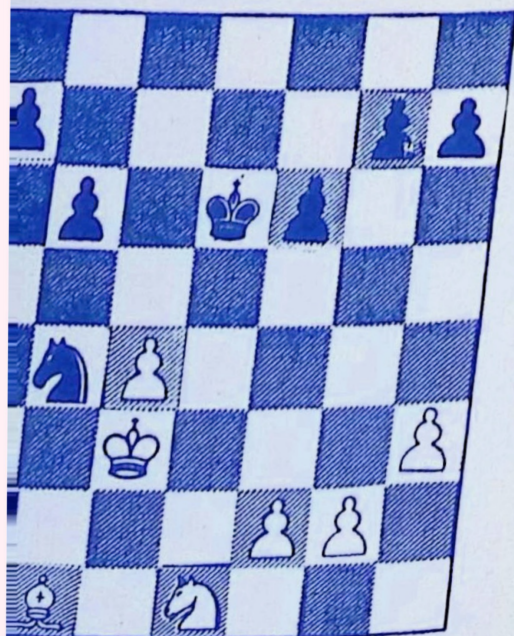
1. Pressmann – Zinser



2. Perez – Benott



3. Lasker – Euwe



4. Panchenko – Kotschijew

